

MEDLEMS KONTAKT

NR. 3/2018

UTDANNINGSREFORMEN

GEIR ANDA

Leder

Livet som pensjonist

Innhold

- 2 Leder
- 3 Til ettertanke
- 4 Uførepensjon: Hvordan påvirkes økonomien din hvis du blir ufør?
- 8 Representantskapsmøte i Senioresnes fellesorganisasjon
- 10 Den nye høgskolen
- 16 n´Albert inn i pensjonistenes rekker
- 17 Reisebrev fra Costa Brava
- 18 Vi trenger alle hverandre
- 20 Elvebåt på Reisaelva
- 22 Overnatting i Forsvarets forlegninger
- 24 Privat høring i forbindelse med trygdeoppgjøret

En av tidenes varmeste somrer er over, og høsten har tatt grep. Foreningsaktivitetene har kommet godt i gang igjen, og vi må se på de målene vi satte oss ved inngangen av året. Er de nådd, eller er det litt igjen som må ferdigstilles frem mot jul.

Den nye pensjonsavtalen som det ble enighet om i vår er tydelig på at de yngre generasjoner må arbeide noe lengre for å oppnå samme pensjonsgrad som tidligere årskull. Pensjonen kan tas ut fleksibelt helt eller delvis fra 62 til 75 år. Du får bedre pensjon for hvert år du venter.

I sommer hørte vi at Statsministeren var bekymret for om vi klarte å opprettholde våre velferdsgoder hvis vi ikke får flere av landets borgere i arbeid. Hun eksemplifiserte dette med at de arbeidsføre kan måtte arbeide opp mot 43 timers uke for å opprettholde vårt velferdssamfunn. Derfor er det viktig å få flest mulig i arbeid, og helst i hundre prosent stilling. Forsvarets seniorforbund har alltid holdt frem arbeidslinjen. For deg som kan, er det ofte bra både fysisk, psykisk og sosialt å stå i arbeid så lenge du synes det er givende.

Forbundskontoret holder seg orientert om avtaler, lover og forskrifter som har innvirkning på våre nåværende og fremtidige pensjoner.

Dette er et komplisert felt som det ikke er gitt at alle vil ha oversikt over. Det er lett å trå feil, og man må ikke basere seg på hva andre har sagt, fått eller gjort. Det er ikke to saker som er like; den enkeltes arbeidssituasjon, ulikt antall år i jobb enten hos en eller flere arbeidsgivere, og den enkeltes familiesituasjon er faktorer som alene eller samlet kan gi utslag i dine pensjonsrettigheter. Aviser og tidsskrifter har jevnlig informasjon om pensjonsfeller, smarte pensjonsgrep og overskrifter som «slik blir din pensjon». For de fleste er pensjon innviklet og vanskelig å forstå og å få oversikt over. Forbundet gir derfor informasjon, råd og hjelp til våre medlemmer i spørsmål om pensjon. Alle medlemmer er hjertelig velkommen til å kontakte oss for å få individuell hjelp, så benytt denne muligheten.

Høsten er for mange det samme som jakttid. Nå skal det sankes til vinteren. Det samme kan sies om Forsvarets seniorforbund. Vi skal nå rekruttere nye medlemmer som skal få nytte godt av det samholdet, tilhørigheten og trivselen vi har i våre avdelinger. Det å være en del av Forsvarets seniorforbund innebærer at de som ikke har så mange rundt seg har noen de kan være/søke seg i lag sammen

Forsidefoto: Anette Ask/Forsvaret

Dette produktet er trykt etter svært strenge miljøkrav og er Svanemerket, CO2-nøytralt og 100 prosent resirkulerbart.

Grafisk produksjon: 07 Media as www.07.no

Medlemskontakt utgis av Forsvarets seniorforbund Postboks 1550 Sentrum 0015 Oslo

Ansvarlig redaktør:
Geir Anda

Opplag: 5.500

Adresser og telefonnummer:
Leder Geir Anda
tlf: 23 09 33 56/452 69 331
e-mail: geir@fsforb.no

Nestleder Per Anders Volden
tlf: 23 09 39 19/483 58 035
e-mail: pavo@fsforb.no

Forb. sekretær Iren Isfeldt
tlf: 23 09 32 33/926 03 257
e-mail: iren@fsforb.no

Org. sekretær Tom Schrøder
tlf: 23 09 38 62/480 75 688
e-mail: tsc@fsforb.no

ARNE SVILOSEN har teologisk embetseksamen, pastoralklinisk utdanning, samt utdanning i familierapi administrasjon og ledelse.

Til ettertanke

med på arrangementer og turer. Det å «bry seg» om andre skaper tillit og tilhørighet. Ensomheten vil for noen bli redusert. Som medlemmer og avdeling har vi gjort en god gjerning for de som sliter og har det vanskelig i hverdagen.

Vi har nå en rekrutteringskampanje gående frem til utgangen av året. Bruk den til å motivere bekjente og andre til å melde seg inn i avdelingen din, slik at de ikke går glipp av alt det som følger med foreningstilhørigheten.

Jeg ønsker alle en riktig fin høst.

Kasserer Svein R. Haugen
tlf: 23 09 32 62/930 85 902
e-mail: svein@fsforb.no

Redaksjonen avsluttet 4.10-2018

Stoffrist nr 4/18 er 14.11-2018

Design: John Rønning

Å TENNE LYS OG SKAPE HÅP

Nest etter sola er det Thomas Alva Edison som bokstavelig har brakt mest lys inn i verden. Edison ble født 11. Februar 1847 i byen Milan i USA. Han lærte ikke å snakke før han var fire år og læreren hans ga opp denne hyperaktive gutten og mente han var både «susete og rørete i hodet».

Edison ble tatt ut av skolen og mora underviste han i ulike fag, kanskje mest i Bibelen siden hun var strengt religiøs.

Det fortelles at Edison gjorde ti tusen forsøk før han fikk lyspæren til å fungere. Det var en døl som hørte om dette og hadde følgende kommentar: «Det var jammen godt han Thomas ikke ga opp, for da hadde vi blitt sittende i stummende mørke og se på TV».

Denne mannen, som var nesten døv, fant opp glødelampen og er den personen som bokstavelig har brakt mest lys inn i verden. Nå er det snart tretti år siden Nelson Mandela kunne gå ut av fengselet på Robben Island etter 27 år som fange. I 1994 ble han valgt til Sør-Afrikas president i landets første demokratiske valg. Han var president i bare fire år, men rangeres fortsatt som en av verdens mest respekterte statsmenn – flere år etter sin død.

Mandelas budskap etter harde år i fengsel var enkelt - forsoning og håp: «I stedet for å tenke på hevn, må alle sør-afrikanere jobbe sammen for å skape en bedre framtid», var hans budskap. Og for å understreke det han sa, var hans hvite fangevokter fra fengselsoppholdet på Robben Island, hedersgjest ved hans president-innsettelse. Få mennesker har bokstavelig talt skapt mer håp til et folk og en verden enn Nelson Mandela. Han har vist at det nytter.

Når de første kristne skulle omtale mannen fra Nasaret, kalte de han lyset. Og hele hans virke handlet om å skape håp og lys. Ingen har gjort mer for å tenne lys og skape håp hos mennesker og i verden enn nettopp mannen fra Nasaret. Han har sannelig vist at det nytter. Det er bedre å tenne et lys enn å forbanne mørket.

Å tenne lys og skape håp er en oppgave for oss alle – uavhengig av alder.

Uførepensjon: Hvordan påvirkes økonomi

Som medlem i Statens pensjonskasse er du uføreforsikret fra første dag i medlemskapet. Hva betyr egentlig det?

Av Sissel Olsvik Vammervold

Uførepensjon fra Statens pensjonskasse er et trygt sikkerhetsnett dersom helsen gjør at du må jobbe mindre. Alle arbeidstakere med medlemskap i Statens pensjonskasse som har en stillingsstørrelse på 20 prosent eller mer, har rett til uførepensjon dersom man får redusert inntektsevne som følge av sykdom eller skade.

For å ha rett på full uførepensjon, må man ha en opptjeningstid i Statens pensjonskasse på 30 år. Det er imidlertid ikke tilbakelagte år som telles. Man kan jo bli ufør i ung alder og da ville man ikke hatt muligheten til å oppnå 30 år. Derfor regnes opptjeningen ut i fra hvor lang opptjening du ville ha hatt mulighet til å oppnå om du jobbet frem til 67 år.

Hva skjer når jeg blir ufør?
Forløpet ved uførhet er at man

blir sykemeldt i opptil ett år. I sykemeldingsperioden mottar man full lønn. Uførepensjon fra SPK eller uføretrygd fra NAV må man søke om senest 3 måneder før sykemeldingsåret er omme. Etter ett år blir det avklart hvilken uføregrad man skal ha i samråd med lege. Dersom man er mellom 20 prosent og 49 prosent ufør, vil hele uførepensjonen håndteres av Statens pensjonskasse. Om man er 50 prosent eller mer ufør, vil saken håndteres av NAV og Statens pensjonskasse vil da rette seg etter vedtakene som gjøres i NAV. Er man 50 prosent ufør eller mer, vil man så gå over på arbeidsavklaringspenger i opptil 4 år. Etter arbeidsavklaringsperioden vil det fastsettes en uføregrad. Man får samme kompensasjon i tiden med arbeidsavklaringspenger som når man har en avklart uføregrad.

ien din hvis du blir ufør?

Dersom medlemmet er 50 prosent eller mer ufør og dermed har uføreytelse fra NAV beregnes pensjonen slik:

- NAV utbetaler 66 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 G.
- Statens pensjonskasse utbetaler 25 prosent av G begrenset til 6 G **og**
- 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 G **og**
- 69 prosent av pensjonsgrunnlaget mellom 6 og 12 G.

Det betyr altså at man uansett uføregrad, ved full opptjening i Statens pensjonskasse, vil få 69 prosent av pensjonsgrunnlaget pluss 25 prosent av G for inntektsbortfall opp til 12 G.

Man har i tillegg mulighet til å få et ekstra barnetillegg om man forsørger barn under 18 år. Barnetillegget er på 4 prosent av pensjonsgrunnlaget per barn. Tillegget er begrenset opp til 6 G, for opp til 3 barn.

Hvor stor er uførepensjonen?

Dersom medlemmet har uføregrad på minst 20 prosent, men lavere enn 50 prosent og ikke har noen uføreytelse fra NAV, er det Statens pensjonskasse som utbetaler hele uførepensjonen. Da beregnes pensjonen med:

- 25 prosent av G (24 221 kr per mai 2018) begrenset til 6 G (581 298 kr per mai 2018) **og**
- 69 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 12 G (1 162 596 kr per mai 2018).

Trenger du annen uføreforsikring?

Om du trenger annen uføreforsikring i tillegg til uførepensjonen fra Statens pensjonskasse eller ei kommer an på hvor høy gjeld du har. En uførepensjon vil som beskrevet gi deg 69 prosent av pensjonsgrunnlaget ditt pluss 25 prosent av G dersom du har full opptjening. Dersom summen du får ut av dette ikke betjener gjelden din, vil det være lurt å ha en privat uføreforsikring i tillegg. På den annen side, kan det være lurt å se over om du ved medlemskapet i Statens pensjonskasse faktisk er dobbeltforsikret og betaler unødvendig på en privat uføreforsikring. Det kommer som nevnt an på gjeldsnivået ditt og den potensielle opptjeningstiden i Statens pensjonskasse.

OBS: Forsikringen gjelder ikke hvis....

...medlemmet ble ufør under to år etter at man ble medlem og uførheten skyldes en sykdom man hadde eller hadde symptomer på da man ble medlem. Man har imidlertid rett om uførheten oppstod som følge av en ulykke dagen etter at man ble medlem fordi dette kan medlemmet umulig ha visst noe om. Pensjonen kan også stanses dersom uførepensjonisten opptrer på en måte som kan forverre helsetilstanden eller forlenge arbeidsuførheten.

Konsekvenser for alderspensjon
Dersom man blir ufør og dermed

må gå ned i stilling eller på annet vis redusere inntekten sin, vil man likevel ha opptjening i Statens pensjonskasse som om man var i samme stilling som før man ble ufør. Opptjeningen i Statens pensjonskasse fortsetter frem til man blir 67 år eller ved aldersgrensen til stillingen om man har en stilling med lavere aldersgrense. Fra man fyller 67 år er man ikke lengre uførepensjonist. Man blir da vanlig alderspensjonist.

Andre individuelle eller kollektive uføreordninger

Så lenge man står i arbeid har man også en kollektiv yrkesskadeforsikring gjennom arbeidsgiver. Blir man syk eller skadet på jobb, i arbeidstiden, har man rett på utbetaling fra yrkesskadeforsikringen. Denne vil komme til utbetaling i tillegg til uførepensjonen fra Statens pensjonskasse. Har man tegnet en privat uføreforsikring vil den også komme til utbetaling uavhengig av pensjonen fra Statens pensjonskasse.

Inntekt ved siden av

Regelverket rundt uførepensjon oppmuntrer til å jobbe så mye man klarer ved siden av uførepensjonen. Man beholder uføregraden sin uansett hvor mye man jobber ved siden av, men utbetalingen reduseres i perioder der man jobber mer enn uføregraden tilsier. Det er uførepensjonistens ansvar og melde fra hvor stor inntekt man har slik at man får rett utbetalt

uførepensjon. Dette melder man inn på «Min side» på www.spk.no. Dersom uførepensjonisten ikke lenger makter å jobbe, vil han/hun igjen få utbetalt full uførepensjon i henhold til uføregraden som først ble fastsatt. Man står altså ikke i fare for å få redusert uføregrad eller miste uføregraden fordi man jobber for mye ved siden av. Hvis imidlertid inntekten utgjør mer enn 80 prosent av samlet inntekt før uførhet, faller uførepensjonen bort. Dette er den såkalte 80 prosentregelen. Tjener man så mindre igjen, vil uførepensjonen komme til utbetaling igjen.

Hvordan blir uførepensjon skattlagt?

Skatteleggingen av de samlede uføreytelsene fra folketrygden og Statens pensjonskasse skal skattlegges som lønnsinntekt. Tidligere var uførepensjonen fra Statens pensjonskasse totalt 66 prosent, men etter 1.1.2015 ble den økt til 69 prosent pluss 25 prosent av G for å kompensere for skatteskjerpelsen for uførepensjonister som inntraff samtidig.

For mer informasjon rundt uførepensjon, gå inn på www.spk.no

Oversikt over artikler fra Statens pensjonskasse i medlemskontakt

Medlemskontakt nr 1/2010	«Du blir berørt av pensjonsreformen»
Medlemskontakt nr 2/2010	«Du får flere valgmuligheter»
Medlemskontakt nr 3/2010	«Enker og enkemenn skal likebehandles»
Medlemskontakt nr 4/2010	«Avskjed med redusert lønn og tjenesteplikt»
Medlemskontakt nr 1/2011	«Pensjon og inntekt»
Medlemskontakt nr 2/2011	«Regulering av pensjon»
Medlemskontakt nr 3/2011	«Etterbetaling av ektefellepensjon»
Medlemskontakt nr 4/2011	«Alderspensjon etter særaldersgrense»
Medlemskontakt nr 1/2012	«Reform av uførepensjon i folketrygden»
Medlemskontakt nr 2/2012	«Levealderen påvirker pensjonen din»
Medlemskontakt nr 3/2012	«Særalderspensjon og ny jobb»
Medlemskontakt nr 4/2012	«Hvilken type pensjon har du»
Medlemskontakt nr 1/2013	«Forvirrende debatt om tjenstepensjon»
Medlemskontakt nr 2/2013	«Populære seniorkurs i Forsvaret»
Medlemskontakt nr 3/2013	«Utenlandstjeneste og pensjon»
Medlemskontakt nr 4/2013	«Ny uførepensjonsordning fra 2015»
Medlemskontakt nr 1/2014	«Regulering, levealdersjustering og individuell garanti»
Medlemskontakt nr 2/2014	«Dette er ektefellepensjon»
Medlemskontakt nr 3/2014	«Dette er overføringsavtalen»
Medlemskontakt nr 4/2014	«Dine plikter som medlem i Statens pensjonskasse»
Medlemskontakt nr 1/2015	«Hjelp Statens pensjonskasse å bli bedre»
Medlemskontakt nr 2/2015	«Uføretrygden og særaldersgrenser»
Medlemskontakt nr 3/2015	«Ingen artikkel fra SPK»
Medlemskontakt nr 4/2015	«Uførepensjon med påfølgende særalderspensjon»
Medlemskontakt nr 1/2016	«Ny jobb samtidig med særalderspensjon»
Medlemskontakt nr 2/2016	«Redusert lønn og tjenesteplikt»
Medlemskontakt nr 3/2016	«Fra permisjon til pensjon – hva må du tenke på»
Medlemskontakt nr 4/2016	«Ingen artikkel fra SPK»
Medlemskontakt nr 1/2017	«Pensjonist og førstegangs boligkjøper»
Medlemskontakt nr 2/2017	«Joda, eksen kan få ektefellepensjon etter deg»
Medlemskontakt nr 3/2017	«Offentlig AFP»
Medlemskontakt nr 4/2017	«Jobbe etter 67 år?»
Medlemskontakt nr 1/2018	«Levealderen påvirker pensjonen din»
Medlemskontakt nr 2/2018	«Overføringsavtalen»

Representantskapsmøte i Seniorenes fellesorganisasjon

Seniorenes fellesorganisasjon (Sf) gjennomførte sitt representantskapsmøte i Fanehallen på Akershus festning den 6. juni. Sf har snart tilbakelagt 8 år som organisasjon og består av Senior Norge, Avinor Seniorforening og Forsvarets seniorforbund. Organisasjonens formål er:

Å fremme økonomiske, sosiale- og velferdsmessige saker som har betydning for de tilsluttede forbundene/organisasjonenes medlemsgrupper

Å bekjempe diskriminering av seniorer i yrkeslivet, i politikk og samfunnsliv og i forhold til helsevesen og sosiale ordninger

Å være sentral part i drøftinger med besluttsende myndigheter.

Møtet var to-delt. Det startet med et foredrag av Steinar Mundal, tidligere landslagstrener for herrelandslaget på ski og sist landslagstrener for damelaget i skiskyting. Hans foredrag hadde tittelen «Fra en aktiv yrkeskarriere til et aktivt seniorliv». Mundal ledet oss

gjennom sin livshistorie med fokus på livet, teamarbeid og hvordan reise seg når alt har gått galt. Han koblet sine erfaringer fra yrkeslivet til det å bli pensjonist med fokus på helse, familie og oppfølging/kontakt med mennesker som sliter i livet. Som en av våre styremedlemmer uttalte: «I dag har Seniorenes fellesorganisasjon hatt Steinar Mundal som personlig trener. Mannen - som har gledet oss med å frembringe flotte idrettsutøvere - lærte oss noen viktige sider av livet forøvrig.»

Deretter gikk vi over til selve representantskapsmøte hvor møteleder gikk gjennom årsmeldingen og årsregnskapet for 2017, gjennomgang og revisjon av Sf sine vedtekter og Sf sitt strategidokument, budsjett 2018 og årskontingent for 2019. Det var ingen i styret som var på valg denne gangen. Leder for Sf er Per Anders Volden (FSF). Kasserer og revisor er henholdsvis Svein Runar Haugen og Per D Jensen (begge FSF).

DAG AASBØ TRAVEL

Skal dere reise på foreningstur? En gruppereise er en sosial og hyggelig måte å oppleve verden på!

Vi har sendt flere av deres avdelinger på turer i inn- og utland i mange år. Vi kan ordne **ALT** på turen; **transport, overnatting, mat, lokalguide** og **utflukter**. La deg inspirere av de flotte turene på vår hjemmeside, eller ring oss for et eget, skreddersydd program.

“Vi har brukt Dag Aasbø Travel som reiseoperatør i mange år og vært veldig fornøyd med opplegg, reiseledere og guider. De er meget samarbeidsvillige, profesjonelle og kan anbefales til alle våre avdelinger i Forbundet”

-reisekomiteen i FSF avdeling Horten

JULEMARKED I BREMEN & HAMBURG

Busstur hvor vi bor midt i sentrum av et av Tysklands flotteste julemarkeder i Bremen.

Avreise: 29. november - 5 dager - Pris: 5 690,-

LANGTIDSFERIE NATURSKJØNNE MADEIRA

Dra bort i 3 uker fra februarkulden. Utfukter og reiseleder inkludert!

Avreise: 11. februar - 23 dager - Pris: 16 990,-

EKSOTISK CRUISE FRA DUBAI

Direktefly med Emirates fra Oslo og direkte om bord på cruiseskipet. Deilig vær og spennende havner!

Avreise: 7. februar 2019 - 12 dager - Pris: 13 990,-

USAS MUSIKALSKE SØRSTATER

New Orleans, Memphis og Nashville - kan det bli bedre? Koselige byer, musikkhistorie uten sidestykke.

Avreise: 25. mars - 12 dager - Pris: 23 390,-

Overnatting, transport, mat, reiseleder, opplevelser & nye reisevenner inkludert!
www.dagaasbo.no - 37 15 70 31

*Oppdraget er å lever et nytt utdannings-system tilpasset **ny militær ordning**, samt frigjøre ressurser til å øke den operative evnen i Forsvaret:*

Den nye høgskolen

Forsvarets høgskole er nå en høgskole som består av fem utdanningsavdelinger: Krigsskolen, Sjøkrigsskolen, Luftkrigsskolen, Cyberingeniørskolen og Befalsskolen. I tillegg har vi to forskningsinstitutter: Institutt for militær ledelse og operasjoner og Institutt for forsvarsstudier.

Høgskolen skal ha Norges fremste fagmiljø innen landmakt, sjømakt, luftmakt, fellesoperasjoner, samt sikkerhets- og forsvarspolitik. Forskning og utvikling ved høgskolen skal bidra til Forsvarets og samfunnets behov for kunnskap om militære styrkers praktiske muligheter og begrensninger under vekslende teknologiske, sosiale, politiske og kulturelle forhold. Høgskolen har som hovedoppgave å utdanne alt befal og alle offiserer.

Offisersutdanning

Offisersutdanningen er på bachelor- og mastergradsnivå, samt senere sjefskurs. Bachelorutdanningen gis i en kombinasjon av felles undervisning på tvers av forsvarsgrenene, samt gjennom spesialisering innen forsvarsgren og troppert/tilsvarende. Høgskolen har også en ettårig offiserspåbygning for de som har bestått enkelte typer sivile bachelorutdanninger.

Mastergradsutdanningen gis i fellesskap for alle offiserer i

Forsvaret. Dette studiet bygger videre på studentenes tidligere utdanning og profesjonelle erfaring. Mastergraden i militære studier er også tilgjengelig for sivilt ansatte i Forsvaret og for Politiet.

Befalsutdanning

Forsvarets høgskole leverer den nivådannende utdanningen for alt befal i Forsvaret. Dette er en ny type befalsutdanning som er et resultat av ny personellstruktur, nå med både offiserer og spesialister. Den nye befalsskolen er erfaringsbasert og bygger på tidligere militær erfaring fra førstegangstjeneste, eventuell tid som vervet, samt diverse kurs i forsvarsgrenene. Etter Befalsskolen består utdanningen av en rekke kurs gjennom hele yrkeskarrieren. I tillegg har Forsvarets høgskole en utdanning som kombinerer befalsutdanning med en bachelor i telematikk.

Andre kurs og studier

Foruten akkrediterte studier og befalsutdanning, utvikler og gjennomfører Forsvarets høgskole kompetansehevende kurs for nøkkelpersonell i militær og sivil sektor som gir kunnskap om norsk forsvars-, utenriks- og sikkerhetspolitikk og nasjonal samfunnssikkerhet og beredskap.

Utdanningsløp ved Forsvarets høyskole

Offiser

Sjefskurs

Master i militær studier

Operative linjer,
logistikklinje,
ingeniørlinjer
(H/S/L)

Bachelor i militære studier

Spesialistbefal

Høyere befalsutdanning

Videregående befalsutdanning III

Videregående befalsutdanning II

Videregående befalsutdanning I

Befalsskole

Tjeneste og
utdanning i gren

Ingeniør OR
(3 år)

Organisasjon

Forsvarets høgskole (FHS) har et høgskolestyre, en ledergruppe, fem utdanningsavdelinger, to institutter, en fag- og en driftsstab.

Høgskolestyret

Høgskolestyret er FHS' øverste organ og består av styreleder, styrkesjefene for Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret, tre ansattrepresentanter, en ekstern representant og en studentrepresentant.

Styret er ansvarlig for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet, samt at høgskolen drives effektivt, i henhold til gjeldende lover, forskrifter og regler og innenfor de rammer og mål som gis av forsvarssjefen. Styret er mål- og

resultatansvarlig og ansvarlig for at FHS oppfyller kravene som en akkreditert høgskole.

Sjef FHS og ledergruppen

Forsvarets høgskole ledes av sjef FHS (rektor). Med i ledergruppen er stabssjef/NK, dekan, de tre krigsskolesjefene, sjef Cyberingeniørskolen, sjef Befalsskolen, sjef IMLO, direktør IFS og sjefssersjant.

Driftsstab og fagstab

Driftsstaben støtter sjef FHS og ledergruppen i all forvaltning og ledelse av virksomheten. Fagstabens oppgaver er å lede den faglige utviklingen, bistå i studieadministrasjon samt

støtte høgskolens forsknings- og utviklingsarbeid. De to stabene er lokalisert på Akershus festning.

Krigsskolen

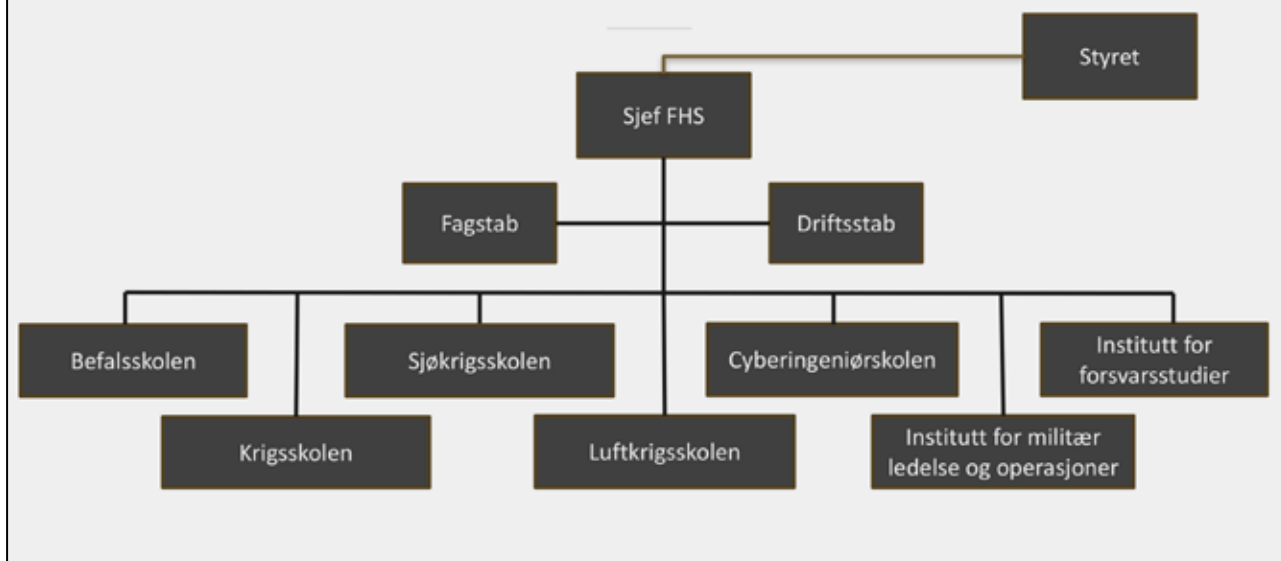
Krigsskolen driver lederutdanning til Hæren og Forsvaret. I tillegg til militære studier og ledelse, fordyper studentene seg i landmakt eller bygg- og anleggsteknikk. I tillegg gjennomføres det her deler av den videregående befalsutdanningen for Hærens spesialister.

Utdanningsavdelingen er lokalisert på Linderud i Oslo.

Sjøkrigsskolen

Sjøkrigsskolen driver lederutdanning til Sjøforsvaret og Forsvaret. Her utdannes det offiserer

Forsvarets høgskole

gjennom en bachelor i militære studier med fordypning innen ledelse og sjømakt, samt ulike maritime ingeniørutdanninger. På Sjøkrigsskolen gjennomføres utdanningen av offiserer innen militær logistikk for alle forsvarsgrener, samt deler av den videregående befalsutdanningen for Sjøforsvarets spesialister. Utdanningsavdelingen er lokalisert på Laksevåg i Bergen.

Luftkrigsskolen

Luftkrigsskolen driver lederutdanning til Luftforsvaret og Forsvaret. Her utdannes det offiserer gjennom en bachelor i militære studier med fordypning innen ledelse og luftmakt. En grad herfra gjør deg blant annet i stand til å planlegge, lede og gjennomføre luftoperasjoner. I tillegg gjennomføres deler av den videregående befalsutdanningen for Luftforsvarets spesialister her.

Cyberingeniørskolen

På Cyberingeniørskolen utdannes cyberingeniører til Cyberforsvaret og Forsvaret for øvrig. Studiet gir deg en ingeniørutdanning innen data- og kommunikasjonssystemer kombinert med militær utdanning. Utdanningsavdelingen er lokalisert på Jørstadmoen ved Lillehammer.

Befalsskolen

Befalsskolen utdanner sersjantene til Forsvaret. Utdanningen er erfaringsbasert og bygger på tidligere militær tjeneste og erfaring. Det legges vekt på lederskap, profesjon, operasjoner, instruksjon og militær idrett og trening. Utdanningsavdelingen er lokalisert på Sessvollmoen på Romeriket.

Institutt for militær ledelse og operasjoner (IMLO)

Institutt for militær ledelse og operasjoner leverer undervisning

til høgskolens akkrediterte studier på både bachelor- og masternivå, samt videregående befalsutdanning. I tillegg gjennomfører instituttet kompetansehevende kurs og driver forskning og utvikling på militærmakt og operasjoner. Fagansatte yter rådgivning og støtte til Forsvaret, NATO og FN. Instituttet er lokalisert på Akershus festning.

Institutt for forsvarsstudier (IFS)

IFS er landets fremste sikkerhets- og forsvarspolitiske fagmiljø. Kjernevirksomheten er forskning, undervisning og formidling. Temaene det blir forsket på ved IFS er norsk og europeisk sikkerhet, asiatiske sikkerhetsstudier, transatlantiske studier og sivil-militære relasjoner. Instituttet blir i løpet av høsten lokalisert på Akershus festning.

Tekst: Eivind Byre, FHS

Den nye befalsutdanningen

*Tekst: Amund Klem Rønning
Sersjantmajor
Sjefssersjant Forsvarets høyskole
(foto Anette Ask, Forsvaret)*

7. oktober 2015 kom Implementeringsplanen for Ordning for militært tilsatte (OMT). Kanskje mer kjent som innføringen av to søyler i Forsvaret, offiser og OR (other ranks). Da måtte utdanningssystemet endres.

De to søylene skal fungere komplimenterende, grovt sett kan men si at offiserer skal jobber med «Hva» og «Hvorfor», mens OR-søylene jobber med «Hvordan».

28. november 2017 signert forsvarssjefen sin gjennomføringsplan for utdanningsreformen. Og med utdanningsreformen kom Forsvarets høyskole (FHS) inn som en kritisk aktør for OMT.

OF

- Ledelse, kommando og kontroll
- Breddekompetanse og helhetsforståelse
- Militær akademisk utdanning, evt. sivil tilleggsutdanning

OR

- Utøvende lederskap
- Dybdekompetanse innen definerte områder
- Erfaringsbasert kompetanse, fagutdanning og evt. ikke- militær akademisk utdanning

For å oppnå en best mulig effekt av OMT må også utdanningsløpene for de to søylene oppdateres og koordineres.

Etter utdanningsreformen (URE) har FHS ansvar for all nivådannende utdanning i Forsvaret, og derfor et helhetlig ansvar for å harmonere utdanningene i de ansattes karriereløp i Forsvaret.

For grunnleggende offisersutdanning (GOU) er det ikke så store forskjeller fra tidligere løp, kanskje med unntak av kandidatene, nå som Forsvarsdepartementet har besluttet av hovedveien inn til GOU skal være videregående skole. Årets opptak viser at Forsvaret rekrutterer godt og hovedvekten av de som ble selektert inn hadde enten befalsskole eller førstegangstjeneste fra før.

For OR er det derimot endringene større, siden denne søylen er nyetablert.

Befalsskolen

Tidligere har veien inn til befalsskolen vært videregående. Når første kull møter ved Befalsskolen, som nå er felles for hele Forsvaret, i januar 2019 vil elevene ha flere års tjeneste i Forsvaret med i

bagasjen. Befalsskolen er nå 12 uker, men dersom man ønsker å sammenligne med gammel ordning må tjenesteårene før skolen tas med i betraktningen.

Bestått befalsskole vil gi graden sersjant/ kvartermester, OR-5. Dette er det gradsnivået norske sersjanter med bestått befalsskole også har vært plassert i tidligere.

Etter befalsskolen skal elevene tilbake til avdelingen og omsette den nye kunnskapen til kvalitetsheving av tjenesten. Noen vil ønske å fortsette karrieren her, med videreutvikling av sin egen realkompetanse, og med fordypning i eget fagfelt. Mens andre vil søke andre utfordringer, og avansere i befalsutdanningssystemet.

Videregående befalsutdanning

Til forskjell fra offiserene, som tilføres den kunnskap de skal anvende i arbeidet de neste ti årene i løpet av bachelorstudiet, tilføres befalet den nødvendige kunnskapen trinnvis.

OR-utdanningen i Norge er godt tilpasset NATO NON-COMMISSIONED OFFICER (NCO) BI-STRATEGIC COMMAND

STRATEGY AND NCO

GUIDELINES fra september 2017.

Trinnene er Videregående befalsutdanning 1, 2 og 3 (VBU 1-3) og Høyere befalsutdanning (HBU).

For opptak til VBU 1 kreves normalt OR 5+, men anbefalt OR 5+ og 3 års tjenesteerfaring. Målsettingen med utdanningen er å sette befalet i stand til å tjenestegjøre innenfor tropps- og kompanirammen/tilsvarende. VBU 1 og tilstrekkelig tjenesteerfaring kvalifiserer til OR-6, oversersjant/skvadronmester. Troppssersjant(er) vil ha denne bakgrunnen, og være en vesentlig støttespiller for offiserene, som i sin første beordring etter bestått GOU vil være troppssjef(er) tilsvarende. Samspillet mellom den realkompetansen troppssersjanten har tilegnet seg og den militærakademiske utdanningen offiserer har tilegnet seg gjennom 3 år utgjør troppens samlede ledelseskompetanse.

VBU 1 og 2 gjennomføres grenvis, ved henholdsvis Krigsskolen, Luftkrigsskolen og Sjøkrigsskolen.

I skrivende stund er det til sammen 77 elever på VBU 1, fordelt på alle tre skolene, og med avslutning tidlig i oktober.

Minimum 3 års tjeneste som OR-6 kreves for å søke neste trinn. VBU 2 skal sette befalet i stand til å tjenestegjøre innenfor kompani- og bataljonsrammen/tilsvarende, og kvalifiserer til OR-7, stabssersjant/flotiljemester.

Elever fra alle grener gikk samlet på Befalsskolen, og ved opptak til VBU 3 møtes seniorbefal fra alle fagmiljøer igjen på samme utdanning. Det kreves 3 års tjeneste som OR-7 for opptak, og utdanningen er i regelverket ment å sette befalet i stand til å tjenestegjøre innenfor bataljons- og brigaderammen/tilsvarende.

Men i rammeplanen som ble

besluttet er det et vesentlig element av fellesoperasjoner, 6 av 11 uker. Utdanningen vil derfor kvalifisere, med nødvendige tjenestebakgrunn, til tjeneste ved fellesoperative hovedkvarter.

Det er omtrent en halvering av elevplasser fra trinn til trinn i VBU-stigen.

Alle kursene er bygget rundt de samme fagfeltene;

- Profesjonskunnskap
- Ledelse
- Operasjoner
- Utdanning
- Militær idrett og trening
- Engelsk

Høyere befalsutdanning har ikke fast kvote, men er ment for dem som skal bekle de øverste stillingene i befalskorpset. Antatt 1-2 i året. HBU kan gjennomføres i utlandet, eller ved Sjefskurset ved FHS.

Mens artikkelen skrives er en sersjantmajor elev ved sjefskurset.

To søyler i ett system

OR-korpset vil, med sin nærhet til gjennomføring av oppdrag i alle ledd, være navet i fremtidens forsvar.

Erfaringslæring og trinnvis teoretisk kunnskap er fundamentet for befalskorpset.

Når befalskorpsets realkompetanse settes sammen med offiserskorpsets militærakademiske kunnskap og operasjonskompetanse, vil forsvarets samlede evne til å løse oppdrag forbedres vesentlig.

Dersom fokus i de to søylene derimot blir å fremheve sin egen verdi på bekostning av den andre halvparten av ledelsen vil den operative evnen kunne svekkes.

Det er viktig fokus for FHS som nå, etter utdanningsreformen har et helhetlig ansvar for profesjonsutdanningen i Forsvaret. Dersom du som kompanisjef skriver historiens beste operasjonsordre gir det allikevel dårlig effekt i målet dersom kompaniet ikke evner å omsette planen til handling.

Tilsvarende gir det ikke så stor uttelling dersom du som kompanisersjant har utviklet en godt trent kamphenhet, men planene ikke utnytter de ferdighetene avdelingen har.

Utdanningsløpene er avgjørende for at OMT skal lykkes, og at de som skal bidra strekker seg for suksess.

n´Albert inn i pensjonistenes rekker

Helt siden 1952 har redaksjoner rundt om på norske avdelinger konkurrert om Albert-prisen –leiravisenes Oscar. Etter 65 år er en epoke over. På landskonferansen for de tillitsvalgte gikk n´Albert over i pensjonistenes rekker. Det var statssekretær Tone Skogen som fikk æren av å overrekke historiens siste prise til Grenseposten, leiravis for Garnisonen i Sør-Varanger. Fra talestolen ble det sagt at Albert nå var klar for Forsvarets seniorforbund, og til glede for våre lesere kan vi nå ønske han velkommen.

Alberts far var ingen ringere enn multikunstneren Kjell Aukrust. Som “Hjelpedyktig B” meldte han seg til tjeneste som vernepliktig tegner i Mannskapsavisa i 1946. Det ble starten på en enestående militære karriere. Hele sitt liv var Kjell Aukrust opptatt av Forsvaret og han hadde pressekort fra Mannskapsavisa og senere Forsvarets forum.

I 1951 dukket tegneseriefiguren Albert opp i Mannskapsavisa. Kjell Aukrust tegnet nærmere 200 striper i den populære serien som ble trykket flere ganger på oppfordring fra leserne. Albert var en figur som dukket opp i alle forsvarsgrenenes uniform, men han ble nok mest kjent i Sjøforsvarets bekledning.

Kjell Aukrust var svært opptatt av aviser og fattet tidlig interesse for Forsvarets leiraviser. I 1951 lanserte Mannskapsavisa ideen om å dele ut en pris til årets beste leiravis, og prisen fikk raskt navnet Albert-prisen. Kjell Aukrust tegnet diplom og laget en skulptur av Albert som skulle deles ut til den avdelingen som vant. Selv sa Aukrust at dette var hans eneste skulpturelle arbeid, men han laget faktisk et par til. De første Albert-prisene som ble delt ut viser Albert i Hærens frakk, men kunstneren var så misfornøyd med resultatet, at han

knuste formen og laget en ny. Denne gangen ble det ”full klaff”. På den nye prisen fikk Albert Sjøforsvarets uniform.

Med 11 Albert’er i premieskapet er Grenseposten den avdelingen som har flest Albert-priser i premieskapet. På en god andreplass kommer leiravisen Trønder-Jet på Ørland flystasjon med sine åtte priser. Kjell Aukrust fulgte konkurransen med stor interesse og deltok selv i den høytidelige seremonien på Rygge da Infobulletinen i 1997 mottok prisen av daværende Generalinspektør for Luftforsvaret, generalmajor Per Oscar Jacobsen.

I Mannskapsavisa spalter så også Flåklypa Tidende dagens lys i 1967. I Flåklypas elleville spalter fikk leserne møte Kjell Aukrust fantastiske univers. Redaksjonen, som bestod av sjefredaktør Frimand Pløsen og sportsjournalist Melvind Snerken, dekket reelle hendelser i samtiden, samtidig som leserne også kunne finne stoff om blant annet livet på Krokryggen gamle hjem, Reodor Felgens revolusjonerende oppfinnelser, forfatter Hallstein Bronskimlet d.a.y litterære suksesser og meieribestyrer Olvar O. Kleppvold, som i 1958 ansatte Emanuel Desperados, Norges første fremmedarbeider. Den siste utgaven ble trykket i Forsvarets forum i februar 1994. Avisen ble publisert i bokform, bøker som alle toppet bestselgerlistene. Flåklypa Tidende var også utgangspunktet for store filmsuksesser som ”Flåklypa Grand Prix” og nå kinoaktuelle ”Månelyst i Flåklypa”.

Erling Eikli

Med 11 Albertpriser i premieskapet er Grenseposten Norges beste leiravis gjennom tidende. Fra venstre: velferdskonsulent Kent Tore Skagen, redaktør Markus Malmin, sjef grensevakt, oberstløytnant Jørn Qviller, sjef for Hæren, generalmajor Odin Johannessen, sersjantmajor Rune Wenneberg og redaktør Erling Eikli i Forsvarets forum. (Foto: Werner Juvik/Forsvarets forum)

Reisebrev fra Costa Brava, en tur med Forsvarets Seniorforbund avdeling Horten

Grytidlig mandag 3. september møtte 35 spreke, ungdommelige seniorer opp i C Andersens gate i Horten, for å delta på tur til Costa Brava i Spania. Turen var arrangert av Dag Aasbø Travel og reiseleder var Nina Berg. Første etappe gikk med buss til Gardermoen hvor vi embarkerte en Norwegian-maskin med kurs for Barcelona. Framme i Barcelona tok vi buss til restaurant Marina Bay for lunsj, før vi fortsatte til Tossa de Mar og sjekket inn på Hotel Oasis Tossa Spa. Det ble vårt hjem fram til vi returnerte 10. september.

Tossa de Mar er en sjarmerende by med historie tilbake til år 400 f. kr. Her finnes en gamleby med trange gater og smug, det er en gammel borg, flere badestrender og et mer moderne sentrum fullt av flotte hoteller og massevis av butikker, restauranter, kafeer og barer. Dette er byen hvor folk kan slappe av og kose seg glugg i hjel.

Vi gjorde det vi kunne for å støtte det lokale næringsliv.

Dag Aasbø Travel hadde lagt opp til 3 utflukter i løpet av oppholdet. På alle utflyktene hadde vi lokal kunnskapsrik svensktalende guide. Den første gikk nordover til Empuriabrava og Roses. På veien besøkte vi byen Peratallada, en festningsby som er over 1000 år gammel. Byen er fortsatt bebodd og det finnes både kafeer og små butikker der. Empuriabrava er kalt Spanias Venezia grunnet byens mange kanaler. Kanalene er mye bredere enn de vi finner i Venezia. De er dimensjonert etter dagens standard på lystbåter. Her ligger det masse penger og dupper i sjøen. Roses ligger ved foten av den østlige delen av Pyreneene helt oppe ved grensen til Frankrike. Her finnes et Citadell fra år 400 f.kr, en sjarmerende fiskehavn og badestrand midt inne i byen. Distriktet er kjent for vinproduksjon et naturlig sted å

besøke en vingård og smake litt på den lokale produksjonen.

Neste utflykt gikk til Figueres som er mest kjent for å være fødebyen til kunstneren Salvador Dali. Vi besøkte Salvador Dali museet og den koselige gamlebyen. Vi hadde rikelig med tid og spiste lunsj på egen hånd før vi returnerte til Tossa.

Siste utflykt gikk til Bcelona hvor vi så foreløpig ufullendte kirken Sagrada Familia og fikk inngående kjennskap til historien bak kirken. Byggingen startet i 1885 og er planlagt fullført i 2026. Vi busset litt rundt i byen og så Parc Guell og havnen før vi ble sluppet løs på toppen av La Rambla og fikk tid til både lunsj og shopping før vi returnerte til Tossa.

Vi takker Dag Aasbø travel for et fint opplegg og samtlige deltakere for en festlig tur.

Dag-Egil Kristoffersen

Vi trenger alle hverandre

Innlegg av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen

Jeg er inderlig opptatt av at ensomme skal få kjenne på opplevelsen av fellesskap og glede. Hva som gir oss den følelsen varierer. Noen liker å spille sjakk, andre å spille håndball. Å oppleve at man blir «sett» og få føle at man er en del av noe, gir glede og motivasjon. Ensomhet fører ofte til passivitet, dårlig kosthold, depresjon og i noen tilfeller selvmord. Dette gjør det vondt å snakke om for mange, men vi må alle delta for å snu denne negative spiralen.

Det er forsket på og bevist. Mennesker trenger mennesker.

Ensomhet og isolasjon har nemlig en negativ effekt på helsen. Både den fysiske og psykiske. Ensomhet kan faktisk føre til økt dødelighet på lik linje med fedme, røyking og fysisk inaktivitet.

Når 16 prosent av oss sier de føler seg ensomme, så er det alt for mange. 70.000 mennesker mangler en nær venn eller familie de kan snakke med. Ensomhet er en folkehelseutfordring jeg tar på alvor, og som jeg brenner for å gjøre noe med. Som medmenneske og som politiker. Ensomhet blir derfor et viktig tema når jeg legger frem den nye folkehelsemeldingen til våren.

Hva som gir oss mennesker lykke og livskvalitet, er individuelt. Men alle mennesker har behov for noen å snakke fortrolig med, noen å dele gleder og bekymringer med, og noen som stiller opp når man trenger det som mest. Derfor er arbeidet mot ensomhet så viktig.

Tabu blant menn

Selv om ensomhet kan være vanskelig å innrømme for mange,

er det størst tabu å snakke høyt om det blant menn. Menn kjenner seg ofte ensomme i livssituasjoner som samlivsbrudd, tap av livspartner eller at de slutter i jobben sin. Ofte er det kvinnene som har tatt mest ansvar for det sosiale på hjemmefronten. Å måtte slutte å jobbe kan være vanskelig for både kvinner og menn. Men menn har kanskje i større grad fått dekket sine sosiale behov på jobben, over kaffemaskinen eller gjennom å være sammen om arbeidsoppgaver.

Derfor oppdager mange menn at den vanskeligste oppgaven er det som kommer etter et samlivsbrudd eller jobbavslutning. Hvordan skal lange dager, helger, ferier og høytidsdager fylles uten å ha noen å feire med, finne på ting med, eller bare snakke om hva man har sett på TV-en med?

Ensomhet løses ved at mennesker møtes og blir kjent. Men arrangerte kaffetreff som mange kommuner tilbyr, passer ikke for alle. Derfor må vi ha flere og varierte aktiviteter og møtesteder som gjør at ensomme menn lettere vil delta, fordi terskelen er lagt lavere.

«Mannegarasjer»

Da jeg nylig var i England og møtte Ensomhetsministeren der, hørte jeg om Men's shed – «Mannegarasjer». Et tilbud spesielt tilpasset menn. Der menn møtes for å fikse, reparere og mekke, drikke kaffe og skravle om stort og smått. Samtalen flyter gjerne lettere mens man gjør noe praktisk. I tillegg er dette et samlingssted hvor man kan dele felles interesser og få luftet ut gleder og sorger.

Selv om det heter garasjer, kan lokalene være ledige sløydsaler på en skole, tomme kontorer eller verksteder. Det handler ikke så mye om stedet eller utstyret, det handler om relasjonene til de som skal være der. Det er ofte praten som er viktigst.

Dette er et tilbud det ikke behøver å være så vanskelig for kommunene å få til. Jeg er overbevist om at det finnes flere løsninger av det enkle slaget. Det handler om hvordan nærmiljøet utformes og hvordan vi skaper møteplasser eller aktiviteter der mennesker kan møte mennesker.

Mange kommuner og frivillige gjør allerede mye bra. Det så jeg under arbeidet med eldreformen Leve hele livet, som jeg la fram i

mai i år. Her har vi løftet frem de beste løsningene som har vist seg å fungere i kommunene. Aktivitet, fellesskap og inkludering av eldre i samfunnet er en viktig del. Kommuner og organisasjoner som tar i bruk de gode løsningene og forbedrer tjenestene sine vil få veiledning og bli belønnet i statlige øremerkede støtteordninger.

Forebygging

Statistikk viser at det er de eldste og de yngste av oss som føler seg mest ensomme. Derfor er det så viktig at man kan møtes på tvers av generasjoner. Mens tre av ti av dem over 80 opplever å være ensomme, er det to av ti ungdommer som sier det samme. Dette er en økning blant unge. Tall fra Ungdata fra 2016 viser at det aldri har vært så mange unge som rapporterer om ensomhet siden undersøkelsene startet i 2010.

Måten å ha venner og sosialisere seg på har endret seg med sosiale medier. Her deler ungdom bruddstykker fra livene sine. Hva de er opptatt av, hva de gjør, og hvem de er sammen med. Det kan lett oppleves som sårt om bildene som lyser opp fra skjermen er fra fester

du selv ikke er invitert på. Eller at likes og hjerter uteblir fra bildene du selv publiserer.

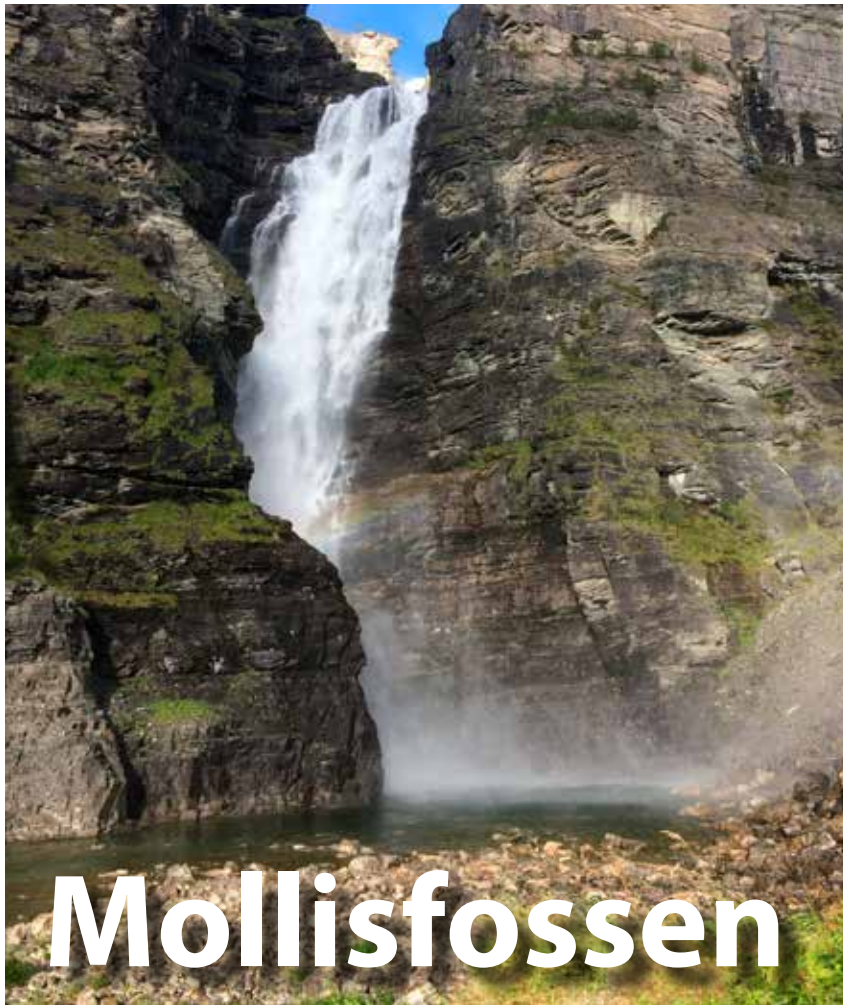
Å skape fysiske møteplasser for ungdommer er derfor også viktig. Statistikk viser at ungdom som er fysisk aktiv, kjenner minst på ensomhet. Fellesskap gir mer enn bedre helse. Det kan hindre frafall i skolen. Og det kan gjøre at det blir lettere å møte utfordringer senere i livet. Tidlig innsats er her nøkkelen for å gi våre unge verdifull ballast som menneske.

Jeg er overbevist om at offentlige, frivillige og private aktører må delta om vi skal lykkes med et krafttak mot ensomhet. Derfor ønsker jeg innspill til folkehelsemeldingen jeg skal legge frem.

For at flere av oss skal oppleve meningsfulle dager må vi dele de beste løsningene og ikke minst gjennomføre tiltakene ute i kommunene med hjelp av frivillige.

Ung, gammel, eller midt i mellom. Mennesker trenger mennesker.

Vi trenger alle hverandre.

Mollisfossen

Forsvarets seniorforbund avdeling Indre Troms gjennomført en svært vellykket tur til Mollisfossen i Reisa nasjonalpark 21. og 22. august med 23 deltakere. Elvebåt på Reisaelva må bare oppleves. Her opplever man både en fantastisk natur kombinert med varierte strømforhold. Enkelte plasser var det helt stille, men andre steder var det kraftig strømføring. Alle vanskeligheter behersket båtførerne. De var fagfolk på elva. Programmet, alt av avtaler og selve gjennomføringen av turen stod Olav Sollids for. Furuly busstur stilte med buss og en dyktig og behagelig sjåfør. Turprogrammet var kort slik:

Buss til Bilto i Reisa dalen. Lunsj var pakket av Reisa Isfjord Hotell, som vi var innom og hentet før turen fortsatte. Ved Bilto stod båtførerne klar med sine elvebåter. De behersket de ulike utfordringer på den nesten 2 timers turen opp til Mollisfossen

på en imponerende måte. Vi lærte deres begrep «hente vann». Enkelte steder var det så lite vann at båten skrapte nedi bunnen. Båtførerne orienterte hele tid hva de gjorde og hvorfor. Når det var for grunt til å komme over en banke, så gjorde de en brå sving i den straumsterke elva for å hente vann. Enkelte ganger var de helt inne i buskene som hang ute i elvekanten.

Målet for turen var Mollisfossen. Der gjorde vi strandhugg, og inntok lunsjen levert av Reisa hotell. Båtførerne hadde bålkaften klart på et øyeblikk. Det ble en nydelig og trivelig lunsj i stekende sol. Fotturen opp til fossen for å ta bilde av den på nært hold var også en opplevelse.

Turen ned igjen gikk noe raskere. Målet var Saraelv turistsenter, hvor det var bestilt middag med forteller opplevelse, som lederen for turistsenteret stod for. Vi fikk et grundig innblikk i en spennende

kultur, basert på kvensk og tre stammers møte. Det var gjort klar et lokalt måltid (Bidos) med tilbehør laget på stedet. Både stedet, fortellingene og oppholdet med servering var en fantastisk opplevelse.

Reisa Isfjord Hotell tok imot oss, hvor vi hadde en hyggelig kveld med overnatting.

Neste dags program var omvisning i Frøy-anlegget i Oterstillinga. Et fantastisk militært anlegg som i dag ikke er i bruk. Deretter var det Vollan gjestgiveri hvor det var gjort klart for en flott lunsj i et eget rom i nyfløya på hotellet. Dette måltidet satte sluttstreken for en hyggelig og et fortreffelig tur arrangement.

Vi anbefaler denne turen på andre lag og foreninger.

Tekst og foto Øystein Figenschau

Solgruppen

Kort og langtidsferie hele året!

Vi har i 24 år sendt solhungrige nordmenn på langtidsferie til syden. Velg selv når du vil reise og hvor lenge du vil være. Vi har dyktige reiseledere, vakt.tlf 24 t. aktiviteter og utflukter. Se tilbud - bilder i vår katalog eller på www.solgruppen.no Internett og norsk TV på alle bosted.

Albir, populært og sosialt. Den norske Bok-Cafe'n. Fysisk behandling.

Altea, sjarmerende spansk, flott strandhotell.

Gran Canaria, solrikt kontinent i miniatyr.

Thailand, smilets land. Rimelig, varmt og godt. Flott bosted

Langtidsferie priseks: 4 uker fra kun **11 500/** 8 uker fra kun **18 500**

Hver 4 uke GRATIS*

* Albir Garden & Albir Playa i perioder

Det er trivelig å reise alene, sammen!

Reis til Hotel Kaktus i Albir og **slipp enkeltromstillegget fra 01.11 - 21.12.18**

02.01 - 01.02.19 & 27.04 - 01.06.19

Trivelig jule & nyttårsfeiring i solrike Albir

Glem julestria, snø og kulde og bli med på vår tradisjonsrike juletur til Spanias behagelige sol og varme. Reis gjerne alene sammen med andre. Fellesskap & trygghet. Norsk julaften, nyttårsaften, utflukt og julelunsj. Priseks.: 15.12. i 4 uker fra kun kr 13 990 p.p **MEDLEMSPRIS FRA KUN KR 13 220 p.p**

Fellesreise til Albir med "All inclusive"

Her samles gjester fra hele Norge og møtes på en koselig og trygg "sydentur" der nesten "alt" er inkludert på strandhotellet Kaktus. Aktiviteter & utflukter. Sosialt samvær på Bok-Cafen. Avr. 06.11./02.02./09.03 i 2 uker fra kr 11 990 p.p **MEDLEMSPRIS FRA KUN KR 11 390 p.p**

Vårtur til Brussel, Keukenhof & Amsterdam

Vi feirer 25 års jubileum og inviterer til Solgruppenfest i vakre Amsterdam. Vi er 2 netter i flotte Brussel, får bl.a omvisning og lunsj i den nye Natobygningen. Besøk på Keukenhof, kanal-cruise og byvandring i Amsterdam. Priseks.: 04.04 i 6 dager fra kun kr 11 590 p.p **MEDLEMSPRIS FRA KUN KR 10 990 p.p**

Midtvesten og musikkbyer i USA 24.05.19

Vi besøker steder fra norske utvandrere. Vi skal innom en Amish bosetting, storbyen Chicago, farmen til Belle Gunness, Lincolns hjemby Springfield, St. Louis, Elvis bolig Graceland, menneskerettighetsmuseet, Memphis & Nashville. Priseks.: 12 dager fra kun kr 27 990 p.p **MEDLEMSPRIS FRA KUN KR 26 990 p.p**

Skal dere reise på foreningstur?

Vi har samarbeidet med forbundet i mange år. Vi skreddersyr turen slik dere ønsker den. Transport, hotell, bespising, reiseledere, lokale arrangement, aktiviteter og utflukter.

Ring for katalog tlf. 73 53 50 12 www.solgruppen.no

Overnatting i Forsvarets forlegninger

I teorien skal alle våre medlemmer kunne benytte seg av dette tilbudet ved ledig kapasitet, men tilbudet viser seg å ha sine begrensninger. Overnatting bestiller du direkte via Forsvarsbyggs internetsider, den delen som heter BASEN. <https://basen.forsvarsbygg.no/#/>. Du må opprette din egen bruker. Ring Forsvarsbygg servicesenter (468 70 400) som vil opprette en bruker for deg. Dette gjelder også deg som ikke er ansatt i en etat i Forsvarssektoren, men som har behov for tilgang. Men for deg kan det være begrensninger. For å få bruker opprettet må du oppgi ditt ansattnummer fra da du var i jobb, og ditt mobiltelefonnummer. Har du ikke ditt ansattnummer, må

du få en bekreftelse fra ditt siste tjenestested eller Forsvarets personell og vernepliktsenter (FPVS) på at du er pensjonert fra Forsvaret. Når du har fått opprettet din bruker, kan du se hvilke avdelinger som har ledig kapasitet for overnatting (Lillehammer/Jørstadmoen, Rena, Elverum/Terningmoen, Sessvollmoen, Gardermoen, Linderund, Kjeller, Kolsås, Rygge, Kristiansand/Kjevik, Stavanger/Sola, Bergen/Haakonvern, Bergen/Sjøkrigsskolen, Ørland, Trondheim/Luftkrigsskolen, Trondheim/Bergen, Bodø, Sortland, Trondenes, Sørreisa, Ramsund, Heggelia, Setermoen, Skjold, Banak, Porsangmoen, Høybuktmoen).

Enkelte forlegninger befinner seg

på begrenset område med krav om FDs ID-kort for tilgang.

FDs ID-kort for pensjonister: om du ikke har FDs ID-kort for pensjonister kan du søke om dette dersom

- du ble/blir pensjonert fra Forsvaret (ikke sluttet på pakke eller av andre årsaker)

- du hadde minst 50 % i lønn fra Forsvaret da du blir/ble pensjonert.

Det er bestilleravdelingene i Forsvaret som utsteder kortene. Du må selv passe på at du har et gyldig ID-kort. På baksiden av dette kortet står også ditt ansattnummer. Dersom du ikke hadde ansattnummer da du var i tjeneste kan dette ikke opprettes nå, og du kan ikke få utstedt ID-kort.

Verv et medlem til Forsvarets seniorforbund og det nye medlemmet kan vinne et gavekort på kr 3000,-

Verv et nytt medlem til Forsvarets seniorforbund nå, for alle som tegner seg som nytt medlem i Forsvarets seniorforbund (FSF) i perioden 1. september til og med 31. desember 2018 deltar i trekningen av et gavekort på kr 3000,-.

For å delta i trekningen må innmeldingsskjemaet være innkommet til forbundskontoret i løpet av 04. januar 2019.

Trekningen foretas 15. januar 2019.

Vinner kunngjøres på vår hjemmeside www.forsvarets-seniorforbund.no og i Medlemskontakt nr 1/2019.

Partisankrigen i Finnmark

Det var 38 medlemmer som deltok på FSF Indre Troms seniortreff.

Filmen Partisankrigen i Finnmark som er en russisk produksjon og som Knut Munkeby har skaffet, ble nå vist for 2. gang.

Jeg er fristet til å foreslå at vi en gang i året viser filmen, ikke bare for medlemmene. Jeg tror vi skal invitere bygdefolket også. Det er en spesiell film om et tema som norske myndigheter helt har oversett, med eller uten vilje.

Knut Munkeby hadde en omtale av filmen i Medlemsnytt nr 4/2017.

Etter filmen kom de fleste til Forsvarsmuseet hvor de ble mottatt men en aperitiff.

Så fulgte som vanlig en varmrett (Finnebiff) fra Setermoen leir. Denne gang var det mulig å få kjøpt seg ett eller to glass rødvin til maten.

Som avslutning gjennomførte Ove en quizz på 20 spørsmål. Det var tydelig av spørsmålene som både var lokale og internasjonale fenget forsamlingen.

3 vinnerbord ble kåret med premiering.

Tekst og bilde: Øystein Figenschau

PRIVAT HØRING

I FORBINDELSE MED TRYGDEOPPGJØRET

Den 13. juni inviterte Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti alle pensjonistforeningene til privat høring på Stortinget. Forsvarets seniorforbund møtte med leder og nestleder. Under gjengis forbundets innlegg.

Forsvarets seniorforbund vil innledningsvis vise til at pensjonssystemet må være tuftet på forutsigbare forhold når det gjelder opptjening og utbetaling. Pensjonsordningens struktur og innhold må derfor ligge fast over tid. Forsvarets seniorforbund sitt prinsipielle syn er at pensjonistene skal ha samme utvikling i sine pensjonsinntekter som de yrkesaktive i sine lønnsinntekter. Vårt sitt langsiktige mål er at vi skal følge de yrkesaktives lønnsvekst slik det var før den nye pensjonsreformen ble innført.

Forsvarets seniorforbund viser til Stortingets vedtak av 26. mai 2005 i forbindelse med behandlingen av St.meld nr 12 (2004-2005) Pensjonsreform – trygghet for pensjonene, der det blant annet står:

«Etter at pensjonsreformen er trådt i kraft justeres løpende pensjoner i folketrygden med et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten. Opparbeidede

pensjonsrettigheter justeres med lønnsveksten. Garantipensjonen lønnsindekseres justert for utviklingen i levealder.»

Ved behandling av Ot.prop nr 37 (2008-2009) ble Stortingets vedtak om at pensjoner under utbetaling skal reguleres med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten vedtatt gjennomført, ved at pensjoner reguleres med lønnsveksten og deretter fratrukket en fast faktor på 0,75 prosent. I Stortingets behandling av de økonomiske beregningene av virkninger av pensjonsreformen forutså man en årlig reallønnsvekst på 1,5 prosent. Med en fast faktor på 0,75 prosent skulle denne forutsetningen gi en realvekst i utbetalt pensjon på om lag halvparten av reallønnsveksten.

De siste års økonomiske utvikling og realistiske prognoser for de kommende år viser at denne forutsetningen ikke lenger er til stede, noe som innebærer at pensjoner under utbetaling ikke lenger får en økning i realverdi slik som forutsatt. De siste 4 årene har pensjonistene derfor hatt en negativ kjøpekraftsutvikling. Forsvarets seniorforbund mener at når forutsetningen som reguleringsmodellen er basert på ikke gir den utviklingen i pensjonene som er forutsatt, må modellen eller forutsetningene enten revideres eller justeres.

Ved at regulering av folketrygdens grunnbeløp og alderspensjoner ble lovfestet, ble det ikke lenger behov for en behandling i Stortinget. Dette har etter forbundets syn svekket pensjonistenes posisjon i en demokratisk prosess.

Forsvarets seniorforbund henstilte i år og tidligere derfor Regjeringen til å fremme denne problemstillingen for Stortinget. Forsvarets seniorforbund krevde at reguleringen av løpende pensjoner skulle legges om fra 2018 slik at denne gjennomføres med gjennomsnitt av lønns- og prisvekst.

Dersom Regjeringen står fast på nåværende modell, henstilte FSF Regjeringen om å supplere modellen med en sikringsmekanisme som skulle motvirke særlig lav regulering.

Årets trygdeoppgjør er etter vår vurdering gjennomført slik Stortinget har bestemt, men uten at forutsetningen som disse bestemmelser legger til grunn blir vurdert.

Etter presentasjonen fikk vi spørsmål om forbundet ønsket at trygdeoppgjøret i fremtiden skulle forhandles. Her var vår klare anbefaling at de rettigheter og pensjoner vi har opparbeidet oss gjennom et langt yrkesliv skal reguleres etter lov og forskrift, og ikke gjennom forhandlinger

Kjære reisevenner reisebrev fra Gardasjøen, Verona & Venezia.

3. september reiste vi ned til fantastiske Gardasjøen. Vi bodde ei hel uke ved vakre Desenzano. Her koste vi oss og badet, spiste god mat og drikke. Desenzano har et lite historisk sentrum med godt utvalg i barer, restauranter og butikker. Vi bodde like ved det gamle havnebassenget hvor det finnes plasser og torg. Vi var på utflykt til Vittoriale degli Italiani. Dette er forfatteren Gabrielle D'Annunzios hjem og park hvor man finner litt av hvert som f.eks et krigsskip i hagen. Spennende, flott hage og museum. Etter et besøk i Riva de Garda kjørte vi den fine kystveien. Vi koste oss og spiste lunsj ved havnen i vakre Machesine og tok en flott båttur tilbake til Desenzano. En dag dro vi til Verona og hadde byvandring, nydelig lunsj og mange opplevelser, men neste gang skal vi på konsert i denne magiske byen. Vi besøkte også vingården Roberto Mazzi en herlig dag med Valpolicellavin og nydelig mat i nydelige omgivelser. Vi hadde en uforglemmelig tur til eventyrlige Venezia. Vi tok en kort båttur til vakre Sirmione, noen shoppet og besøkte severdigheter, mens andre nøt dagen med Spa. Vinsmaking på hotellet var en fin avslutning på en uforglemmelig tur. Hilsen Solgruppen, Anita.

Bli med 30.07.19 til Venezia, Gardasjøen & konsert i Verona
Jubileumskonsert med Placido Domingo 04.08.19 i Verona.
Ring 73 53 50 12 for program.

Fellestur til gjestfrie Thailand januar 2019

Vi inviterer til populær fellestur til Jomtien, Thailand i 2019. Januar og februar er absolutt høysesong i Thailand og klimaet er deilig, stabilt og her kan man nyte det gode liv. Det er ukentlig aktivitetsprogram og sosialt samvær. Rigmor er med og har trim, spennende gåturer og holder liv i 6er klubben. Man møter kl.18.00 på taket av et av hotellkompleksets takterrasser og ser solen gå ned. Sosialt samvære, før de som ønsker det går og spiser middag sammen. Vi har eget kontor på komplekset, her får man informasjon, låne bøker etc. og Anita har som alltid mye på programmet. Vakttlf. 24 t. **Vi bor på et norsk leilighetskompleks med deluxrom og leiligheter inkludert frokostbuffet hver dag. Norsk TV og gratis internett.** Se informasjon i Solgruppens katalog eller på internett. Vi har mange spennende dagsutflykter, men

også overnattingsturer til bl.a til Broen over Kwai, fascinerende Kambodsja (fra 02.02 - 05.02.19,) Bangkok, og øya Koh Samet. Reis gjerne alene her er vi som en familie på tur!

Avreise fra Oslo 23.01.19 & 30.01.19 4, 6, 8, uker
 Priseks. pr person i 4 uker **medlemspris fra kr 17 990**
 Vi har tilslutningsfly fra de fleste flyplasser i Norge.

Pris pr. person når 2 personer deler. Enkeltrom fra kr 190 pr. dag. Prisen inkluderer fly fra Oslo til Bangkok, transfer, bosted i valgte uker, frokost hver dag, Solgruppens reiselederservice, vakttelefon, reisevert Rigmor, 3 middager med drikke, 1 heldagsutflykt med lunsj og drikke. Sol, bad og fellesskap. Trygt og godt!

Bli med og møt nye og gamle venner på tur!

Tannhelseundersøkelse for eldre fra 75 år

Stønaden dekker selve undersøkelsen, men også nødvendige røntgenbilder, diagnostikk og eventuelt behandlingsforslag.

Formålet med den nye stønaden er å avdekke og diagnostisere sykdomsutvikling på et så tidlig stadium som mulig. Dermed kan man forhindre videre sykdomsutvikling og begrense omfanget av nødvendig behandling, og dermed også begrense kostnadene til tannbehandling. Stønaden gis kun når undersøkelsen utføres av tannlege.

Må kontakte tannlege

For å få stønaden må pasienten kontakte en tannlege og bestille en time for slik undersøkelse. Det er lurt av pasienten å spørre tannlegen om vedkommende har avtale om direkte oppgjør med HELFO. Da slipper pasienten å legge ut for behandlingen selv.

Hvis tannlegen ikke har avtale om direkte oppgjør, må pasienten selv legge ut for behandlingen, ved å betale full pris til tannlegen, og deretter søke HELFO om stønad. Pasienten må sende HELFO et skjema som tannlegen fyller ut. Pasienten må huske å oppgi kontonummer på skjemaet, slik at pengene fra HELFO kommer rett inn på konto.

Den nye stønadsordningen gjelder fra 1. juli 2013, og gis med inntil 800 kroner hvert annet år fra og med det kalenderåret du fyller 75 år. Det innebærer at du får stønaden det året du fyller henholdsvis 75 år, 77 år, 79 år osv. Vær oppmerksom på at tannlegens pris kan være høyere enn folketrygdens takster.

Dette gir HELFO støtte til

- * Stønaden omfatter
- * sykdomshistorie
- * undersøkelse
- * nødvendige røntgenbilder
- * diagnostikk
- * eventuelt behandlingsforslag

Hvis undersøkelsen avdekker behov for behandling, vil tannlegen på vanlig måte vurdere om også selve behandling blir dekket av HELFO etter de eksisterende reglene som gjelder for stønad fra folketrygden. Les mer om dette ved å klikke på «Tannbehandling» under «Relatert informasjon» til høyre på siden.

Reglene er slik at de fleste må betale tannlegeutgiftene sine selv, men det finnes noen unntak. Be tannlegen om en vurdering av dine rettigheter.

VINNER AV VERVEKAMPANJE

Trekning av et gavekort på kr 3000,- blant nyinnmeldte medlemmer i Forsvarets seniorforbund's kampanje 1.april til 30 juni 2018 ble foretatt på kontormøte/FSF den 14. august 2018.

Vinner av gavekortet ble:

**Paul O. Eriksen, Blåklukkeveien 7,
8515 Narvik**

Vi gratulerer!

VERV ET MEDLEM I DAG

Verver du et nytt i perioden 1. september tom 31. desember deltar det nye medlemmet i trekningen av et gavekort på 3000 kr.

Forsvarets seniorforbund er en partipolitisk uavhengig medlems- og interesseorganisasjon for og av seniorer fra forsvarssektoren.

Vi er sentral samfunnsaktør som påvirker myndighetene i eldrepolitikk og pensjonsspørsmål.

Våre medlemmer er sivile og militære seniorer, så vel som deres livsledsagere og etterlatte.

Les mer om oss på: www.fsforb.no

Vi tilbyr en møteplass for kollegaer, ekspertise om pensjon og individuell hjelp og råd og ikke minst et trivelig miljø på møter og reiser.

Vi jobber for:

- ✓ Pensjonsrettigheter skal opprettholde
- ✓ En pensjon som følger de yrkesaktives lønnsutvikling
- ✓ Fjerne aldersdiskrimineringen
- ✓ Flere seniorer i styrende oraner
- ✓ Fremme Forsvarets stilling i samfunnet

Dette får du som medlem hos oss:

- ✓ Et godt sosialt fellesskap i aktive avdelinger
- ✓ En forsvarer av dine rettigheter
- ✓ Individuell hjelp og veiledning om pensjonsspørsmål
- ✓ Innflytelse i styrende organer lokalt og sentralt
- ✓ Oppdatert info om aktiviteter og pensjon i medlemsbladet og på web.
- ✓ Økonomiske fordeler gjennom rabattavtaler og medlemstilbud

Ikke vent – verv i dag!

PS: Verv et medlem i perioden 1. september tom. 31. desember så deltar det nye medlemmet i trekningen av et gavekort på kr 3000.

MEDLEMSFORDELER

CityMaid Hjemmeservice AS.

Forsvarets seniorforbund har inngått en rammeavtale med CityMaid Hjemmeservice AS som foretrukket leverandør av renhold til våre medlemmer i Sør Norge.

Tjenestene kan leveres i områdene:

Oslo nord, Akershus (nord, syd og øst) og Østfold.

Tlf 48 31 58 60

Oslo vest, Akershus (vest) og Drammen.

Tlf 48 31 58 61

Bergen m/omegn.

Tlf 48 31 58 62

Stavanger m/omegn.

Tlf. 48 31 58 63

Trondheim m/omegn.

Tlf. 48 31 58 64

Husk å oppgi Forsvarets seniorforbund som referanse.

Dag Aasbø Travel er et familiedrevet reiseselskap som har spesialisert seg på foreningsturer og andre gruppereiser fra hele Norge til Europa.

Les mer på www.dagaasbo.no eller ta kontakt på tlf. nr. 37 15 70 31.

Alternativt ta kontakt på e-mail til post@dagaasbo.no.

NORDIC CHOICE HOTELS

MORE THAN 170 ISO 14001 CERTIFIED HOTELS

Nordic Choice Hotels

Nordic Choice Commercial Services AS (NCCS) og Forsvarets seniorforbund har inngått en avtale hvor NCCS er valgt som hovedsamarbeidspartner for hotelltjenester.

Rabattsatser på 10% og 12% på hotellets ordinære prisnivå på ca 200 hoteller i Norge, Sverige, Danmark og Baltikum.

Reservasjon via www.choice.no eller tlf. nr. 22 33 42 00.

Abonnement på tidsskriftet Kapital

Forsvarets seniorforbunds medlemmer tilbys 1 eller 2 års abonnement på bladet Kapital med 50% avslag i forhold til regulær pris.

Bestilling via e-mail til abo@kapital.no eller tlf. nr. 23 33 91 50

Bruk dine medlemsfordeler!

Aksekk & Daylight as.

Firmaet tilbyr profileringsartikler mm.

Se info på www.adprofil.no eller ta kontakt på tlf. 64 98 05 10

Montér. Leverandør av byggevarer mm.

Rabatter for Forsvarets seniorforbunds medlemmer. FSFs medlemmer som kan dokumentere medlemskap, gis rabatt når de handler i Montér sine butikker. Rabatten er forskjellig fra varegruppe til varegruppe og gjelder kun ved kontant salg. Ved større innkjøp oppnås spesialpris etter avtale med butikksjefen i hvert enkelt tilfelle. Oppgi kundennummer 103001084.

DekkTeam

Rabatter for FSF medlemmer på dekk, felger, kjettinger, batterier og dekkhotel.

Flere detaljer og priser, se Medlemsfordeler på FSF hjemmeside.

For mer info om DekkTeam, avdelinger og utsalgssteder se:

www.dekkteam.no

eller ring 80033558

Solgruppen

Reisearrangør Solgruppen har over 22 års erfaring.

Reiseglede – trygghet - trivsel og fellesskap.

Nå får du 5% rabatt på ordinær pris når du er medlem i FSF.

Rabatten kan ikke kombineres med andre rabatter.

Les mer på www.solgruppen.no eller ring 73 53 50 12

Sector Alarm

Trygghet for hele familien. Avtale om alarmløsning til boliger for Forsvarets seniorforbunds medlemmer.

For bestilling, bruk:

<http://www.sectoralarm.no/landing/forsvarets-seniorforbund/?=133>

Eller telefon 08090

Mekonomen

Mekonomen

Det gis 30 % rabatt på veiledende priser i våre butikker.

Medlemmet må oppgi kontonummer 405710 eller Forsvarets seniorforbund. På forespørsel må medlemskort forevises.

Kontoen kan brukes i alle butikker i Norge. Kun kontant oppgjør/kontantkort. Kredittkort kan ikke benyttes.

Du kan også lese mer om dine medlemsfordeler på vår hjemmeside; www.forsvarets-seniorforbund.no

FORSVARETS SENIORFORBUND

er forsvareren og møteplassen for deg som senior fra Forsvaret og forsvarsinteresserte seniorer.

DETTE ER VI:

Forsvarets seniorforbund (FSF) er en uavhengig medlemsorganisasjon for alle med tilknytning til Forsvaret. Vi er en rådgiver på pensjon for Forsvarssjefen.

Som samfunnsaktør forsvarer vi eldres interesser generelt og våre medlemmers pensjonsrettigheter spesielt. Vi samarbeider tett med Statens Pensjonskasse.

Som seniororganisasjon kan vi bedre enn noen koble kunnskap om Forsvaret, innsikt i forsvarspersonells situasjon og kjennskap til statspensjon.

- Vi har medlemmer fra hele forsvarssektoren, med både sivile og militære seniorer.
- Vi har lokale avdelinger rundt om i landet, med sosiale møter og faglig informasjon.

DETTE VIL VI:

FSF vil fremme medlemmens kår og påvirke statens seniorpolitikk

Vi aksepterer ikke at seniorer fratas opparbeidede pensjonsrettigheter, og kjemper for en forutsigbar pensjon og en verdig alderdom.

Vi ønsker flere seniorer inn i styrende organer for å redusere et demokratisk underskudd, og påvirke myndighetene på vegne av medlemmene.

Vi vil oppheve aldersgrensene i arbeidslivet for å unngå at noen tvinges ut i pensjonisttilværelse, og forhindre at pensjonens realverdi svekkes.

DETTE GJØR VI SENTRALT:

Sentralt er FSF en forsvarer av medlemmenes rettigheter

FSF forsvarer medlemmenes rettigheter bl.a. gjennom drøftinger med myndighetene.

FSF påvirker seniorers interesser bl.a. gjennom statsbudsjettet og trygdeoppgjøret.

FSF deltar i politiske debatter og prosesser sentralt og lokalt, inkl. deltakelse i eldreråd.

- Vi samarbeider nært med Statens Pensjonskasse (SPK).
- Vi deltar med orienteringer på Forsvarets seniorkurs.

DETTE GJØR VI LOKALT:

Lokalt er FSF en møteplass for samvær i avdelingene

FSF samler forsvarsseniorene og gamle kolleger til sosialt fellesskap i lokalavdelingene.

FSF arrangerer en rekke aktiviteter lokalt, inkl. foredrag og reiser i inn- og utland.

FSF oppdaterer medlemmene på forsvar og pensjon, og formidler kontakt for rådgiving

- Vi tilbyr sosial aktivitet og faglig støtte til medlemmene.
- Vi arbeider for å styrke Forsvarets stilling i samfunnet.

DETTE FÅR DU:

Du skal bli medlem fordi det lønner seg!

Du blir del av den største seniororganisasjon i staten – og bidrar til felles styrke.

Du blir medlem av en lokal avdeling – og tar del i fellesskapet og sosialt samvær.

Du nyter godt av vår påvirkning av myndighetene og forsvar av dine rettigheter.

Du nyter godt av våre kontakter, og oppdatert informasjon om pensjonsspørsmål.

Du nyter godt av vår ekspertise, og kan få individuell veiledning i pensjon og arv.

Du får vårt medlemsblad fire ganger i året – og -fordeler fra flere leverandører.

- Du kan utnytte vår ekspertise og fra Statens Pensjonskasse.
- Du kan opprettholde kontakt med kolleger, og få et nettverk.

FSF – Agder

Leder Erik Tommy Saga
Hamresandveien 116
4656 Hamresanden
38046249/48112920
agder@fsforb.no

FSF - Andøy

Leder Hilgunn Kristiansen
Haugnesveien 24
8480 Andenes
970 43 249
andoey@fsforb.no

FSF - Bergen

Leder Lars Terje Sætre
Vatnaneset 23
5174 Mathopen
55500104 / 91184348
bergen@fsforb.no

FSF - Bjerkvik

Leder Jan Lundli
Vassdalsveien 425
8530 Bjerkvik
41273564
bjerkvik@fsforb.no

FSF - Bodø

Leder Jarl Christen Christensen
Fredensborgveien 85 A
8003 Bodø
99025713
bodoe@fsforb.no

FSF – Drammen

Leder Eirik Davidsen
Krystallveien 31
3478 Nærnes
93016971
drammen@fsforb.no

FSF - Elverum

Leder Hans Harviken
Blåberveien 31
2409 Elverum
917 38 695
elverum@fsforb.no

FSF - Fauske

Leder Lars Andreassen
Aspveien 12
8209 Fauske
90650645
fauske@fsforb.no

FSF - Fredrikstad

Leder Jan Henning von
Hafenbrädl
Lundegårdsvei 53 A
1710 Sarpsborg
69703707 / 91748705
fredrikstad@fsforb.no

FSF - Gardermoen

Leder Jan Bye Iversen
Nordbysvingen 1
2069 Jessheim
92448993
gardermoen@fsforb.no

FSF - Halden/Sarpsborg

Leder Bjørnar Nyborg
Balders vei 20
1751 Halden
47615020
haldensarpsborg@fsforb.no

FSF - Hamar

Leder Helge Ringdal
Kobberveien 15
2322 Ridabu
906 56 820
hamar@fsforb.no

FSF - Harstad

Leder Bjørn Harald Rydeng
Plassenveien 32 A
9409 Harstad
95243523
harstad@fsforb.no

FSF - Haslemoen

Leder Jan Tore Olsrud
Gistivegen 360
2436 Våler i Solør
99222014
haslemoen@fsforb.no

FSF - Horten

Leder Magne Astor Jenssen
Parkv 9
3186 Horten
33073075 / 92232158
horten@fsforb.no

FSF - Indre Troms

Leder Øystein Figenschau
Bakkeveien 26
9360 Bardu
77181486 / 95036259
indretroms@fsforb.no

FSF - Ingeniørvåpnet

Leder Ole Sannes
Teglverksvn 8
3517 Hønefoss
41456708
ingenioervaapnet@fsforb.no

FSF - Kjeller

Leder Arne K Karlsen
Frydenlundsgate 7 A
2010 Strømmen
63818685 / 97545949
kjeller@fsforb.no

FSF - Kongsberg

Leder Stein Øseth
Sverre Stordahlsvei 7
3613 Kongsberg
95165271
kongsberg@fsforb.no

FSF - Kongsvinger

Leder Kåre Lødding
Multeveien 1
2209 Kongsvinger
40034634
kongsvinger@fsforb.no

FSF - Levanger/Verdal

Leder Einar M Aasen
Leirabekkvegen 3
7604 Levanger
74081896 / 90741852
levangerverdal@fsforb.no

FSF – Lillehammer

Leder Asle J Kjelsberg
Alf Lundebyes veg 5
2614 Lillehammer
992 08 572
lillehammer@fsforb.no

FSF - Midt-Troms

Leder Per-Ivar Klingenberg
Utsikten 2
9325 Bardufoss
41314221
midttroms@fsforb.no

FSF - Mosjøen

Leder Ragnar Olsen
Mathias Brunsgt 20 C
8657 Mosjøen
90672064
mosjoen@fsforb.no

FSF - Oslo

Leder Thor Lysenstøen
Risløkkveien 42
0583 Oslo
99092481
oslo@fsforb.no

FSF - Porsanger

Leder Jan T Næss
Bakkelyveien 30
9700 Lakselv
91872096
porsanger@fsforb.no

FSF - Ringerike/Hole

Leder Einar Roald Lauritsen
Daniel Hansensvei 17
3531 Krokkleiva
32159389 / 90151833
ringerikehole@fsforb.no

FSF - Interimstyret Rogaland

Leder Steinar Hojem
Tastadvollen 2
4027 Stavanger
920 14 678
steinarhojem@gmail.com

FSF - Rygge

Leder Nils Tangeland
Parkveien 22
1580 Rygge
69261688 / 97136284
rygge@fsforb.no

FSF - Stavern

Leder Hans Sigurd Iversen
Gunnar R Andersens gt. 133
3259 Stavern
92827926
stavern@fsforb.no

FSF - Steinkjer

Leder Arnulf Vengstad
Figgatoppen 5
7712 Steinkjer
91896745
steinkjer@fsforb.no

FSF - Trondheim

Leder Gudmund Beitland
Julianus Holmsveg 22
7401 Trondheim
73976610 / 90112468
trondheim@fsforb.no

FSF – Vesterålen

Leder Per-Erik Eriksen
Vesterålgate 98
8400 Sortland
76122055 / 47014090
vesteraalen@fsforb.no

FSF - Vestoppland

Leder Gunnar Andreas Hauglien
Vestbyveien 25
2830 Raufoss
90056478
vestoppland@fsforb.no

FSF - Voss

Leder Ole Johan Sanden
Høydalane 17
5705 Voss
47813719
voss@fsforb.no

FSF - Værnes

Leder Ole Myrbekk
Værnesgata 15
7503 Stjørdal
90098914
vaernes@fsforb.no

FSF - Ørland

Leder Trond Amundsveen
Vardeveien 12
7140 Opphaug
96234841
oerland@fsforb.no

FSF - Øst Finnmark

Leder Sigfred K Kalvik
Parkveien 10
9800 Vadsø
97643801
oestfinnmark@fsforb.no

FSF - Øvre Romerike

Leder Harald Olav Blakseth
Homlenveien 36
2072 Dal
63952535 / 41699745
oeverromerike@fsforb.no

Oppdatert pr. 2.10.2018

Bli medlem i Forsvarets seniorforbund

INNMELDINGSBLANKETT

Medlem

Etternavn: _____ Fornavn: _____ Født: _____ Mobil: _____

E-post: _____

Adresse: _____ Post nr: _____ Sted: _____

Signering: _____

Ønsket avdeling: _____

Vi anbefaler at samboer/ektefelle også søker medlemskap.

Etternavn: _____ Fornavn: _____ Født: _____ Mobil: _____

E-post: _____

Signering: _____

Vervet av: _____

Hva koster ett medlemskap?

kun kr 200 per år
+ avdelings kontingent.

Det lønner seg å være medlem!

Vi er
STØRST I STATEN
TETT PÅ FORSVARET
KAN PENSJON.

**Les mer om oss på websiden: www.fsforb.no, og møt oss på facebook:
www.facebook.com/forsvarets-seniorforbund/**